

Handläggare
Åsa Eckhardt
Telefon: 08-508 33 921

Förslag till föreskrifter med anledning av två nya ämnen på barn – och fritidsprogrammet med mera

Remiss från Skolverket, dnr 2025:224

Sammanfattning

Skolverket har skickat ”Förslag till föreskrifter med anledning av två nya ämnen på barn – och fritidsprogrammet med mera” på remiss till utbildningsnämnden. Utbildningsförvaltningen lämnar synpunkter på remissen i form av ett kontorsutlåtande.

Skolverket föreslår att två nya ämnen införs och läggs till i programfördjupningen på barn- och fritidsprogrammet, språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet samt pedagogiskt och socialt arbete – specialisering.

Syftet med de föreslagna nya ämnena är att säkerställa att innehållet i utbildningar inom gymnasieskolans barn- och fritidsprogram blir mer anpassat till de kompetenskrav och det arbete som väntar eleverna efter utbildningen. De nya och ändrade föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025 och tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

Förutom förslagen som rör barn- och fritidsprogrammet remitteras även förslag på andra ändringar i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:602) om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne.

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till att språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet blir ett eget ämne inom programfördjupningen, då det formaliserar och utökar redan befintligt arbete inom barn- och fritidsprogrammet. Dock betonar förvaltningen vikten av en tydlig koppling till praktisk verksamhet.

Gällande ämnesplanen för pedagogiskt och socialt arbete – specialisering, uppskattar förvaltningen att ämnet bygger på befintligt innehåll men uppfattar att det föreslagna innehållet är

avancerat och teoretiskt tungt. För att undvika en känsla av distans till ämnet, särskilt på gymnasienivå, understryker förvaltningen behovet av en stark verksamhetsnära koppling.

Förvaltningen har inga synpunkter på de övriga förslagen.

Bakgrund/Ärendet

Skolverket har skickat "Förslag till föreskrifter med anledning av två nya ämnen på barn – och fritidsprogrammet med mera" på remiss till utbildningsnämnden. Utbildningsförvaltningen lämnar synpunkter på remissen i form av ett kontorsutlåtande.

Skolverket föreslår att två nya ämnen införs och läggs till i programfördjupningen på barn- och fritidsprogrammet, språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet samt pedagogiskt och socialt arbete – specialisering.

De föreslagna nya ämnesplanerna föranleder också behov av förslag till ändringar i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:367) om ämnen och nivåer i ämnen för barn- och fritidsprogrammet.

Syftet med de föreslagna nya ämnena är att säkerställa att innehållet i utbildningar inom gymnasieskolans barn- och fritidsprogram blir mer anpassat till de kompetenskrav och det arbete som väntar eleverna efter utbildningen. De nya och ändrade föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025 och tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

Förutom förslagen som rör barn- och fritidsprogrammet remitteras även förslag på andra ändringar i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:602) om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne. Förslagen innebär bland annat att kunskapskriterierna för att undervisa i ämnena svetsmetod MIG/MAG, svetsmetod MMA, svetsmetod TIG och svetsteknik preciseras genom vissa tillägg i kraven. Övriga förslag till ändringar i föreskriften utgör korrekturändringar för ämnet florist – teknik och komposition samt i bilaga 2 till föreskriften. En korrekturändring föreslås även för ämnet hållbart samhällsbyggande i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:600) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i vissa ämnen i gymnasieskolan

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom gymnasieavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget att språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet blir ett eget ämne inom programfördjupningen. Utifrån ämnets syfte och centrala innehåll formaliseras och utökas det arbete som redan idag bedrivs inom den pedagogiska inriktningen av barn- och fritidsprogrammet. Förvaltningen anser dock att det är viktigt att en tydlig verksamhetsnära koppling framgår i både ämnets syfte och centrala innehåll.

När det gäller ämnesplanen för pedagogiskt och socialt arbete – specialisering, anser förvaltningen att det är positivt att ämnet bygger på det befintliga innehållet i pedagogiskt och socialt arbete. Eftersom det är en specialisering förväntas en viss fördjupning, men förvaltningen uppfattar att det föreslagna innehållet är relativt avancerat och har en tung teoretisk slagsida. Detta kan riskera att skapa en känsla av distans till ämnet, särskilt för målgruppen på gymnasienivå. Därför är det, även här, viktigt med en tydlig verksamhetsnära koppling för att säkerställa att ämnet blir både relevant och genomförbart på ett bra sätt.

Utbildningsförvaltningen har inga synpunkter på de övriga förslagen.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Då ärendet är svar på en remiss från Skolverket gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Underskriftens äkthet valideras här: <https://underskriftpas.stockholm.se/validera>

Signerad av
Lena Holmdahl

Signaturdatum
2025-04-03 07:59:45

Elektronisk underskrift

underskrift.stockholm.se

Remiss avseende förslag till Skolverkets föreskrifter med anledning av två nya ämnen på barn- och fritidsprogrammet, och ändringar av vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i bland annat svetsämnen

Skolverket översänder härmed förslag till föreskrifter med anledning av två nya ämnen på barn- och fritidsprogrammet. Förutom två nya ämnesplaner föreslås ändringar i programstrukturen för barn- och fritidsprogrammet och i behörighetsföreskrifterna för lärare.

Statens skolverk har i uppdrag att genomföra förberedelser för ämnesbetyg (Gy25)¹ och inom uppdraget har flera ändringar för barn- och fritidsprogrammet redan beslutats. Parallellt med ämnesbetygsförberedelserna har Skolverket arbetat med att ta fram förslag till två nya ämnen på barn- och fritidsprogrammet som planeras att införas i samband med Gy25.

Förutom förslagen som rör barn- och fritidsprogrammet remitteras här även förslag på andra ändringar i Skolverkets behörighetsföreskrifter för lärare. Förslagen innebär bland annat att kunskapskriterierna för att undervisa i ämnena svetsmetod MIG/MAG, svetsmetod MMA, svetsmetod TIG och svetsteknik preciseras genom vissa tillägg i kraven. Övriga föreslagna ändringar i behörighetsföreskrifterna utgör korrekturändringar.

Denna remiss avser:

- förslag till ämnesplan för ämnet språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet,
- förslag till ämnesplan för ämnet pedagogiskt och socialt arbete – specialisering,
- förslag till ändring av Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:367) om ämnen och nivåer i ämnen för barn- och fritidsprogrammet,
- förslag till ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:600) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i vissa ämnen i gymnasieskolan, samt
- förslag till ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:602) om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne.

¹ Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2023 ska Skolverket i enlighet med propositionen *Ämnesbetyg – betygen ska bättre spegla elevers kunskaper* (prop. 2021/22:36) och beslutade ändringar i skollagen (2010:800) förbereda för en övergång till ämnesbetyg i gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå samt kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på gymnasial nivå.

Skolverket vill ge remissinstanserna möjlighet att yttra sig över förslagen.

Skolverket välkomnar remissinstansernas synpunkter.

Eventuella synpunkter bör vara Skolverket tillhanda **senast den 2 april 2025**.

Skicka gärna svar som e-post till: Remiss-amnesplaner-BF@skolverket.se Ange

Skolverkets diarienummer 2025:224.

Vid eventuella frågor hänvisas till Sofie Bäckman som nås via

sofie.backman@skolverket.se

På Skolverkets vägnar

Anna Westerholm

Avdelningschef

Skolverket

Bilagor

1. Sändlista
2. Konsekvensutredning avseende Skolverkets föreskrifter med anledning av två nya ämnen på barn- och fritidsprogrammet, och ändringar av vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i bland annat svetsämnen
3. Förslag till ämnesplan för ämnet språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet
4. Förslag till ämnesplan för ämnet pedagogiskt och socialt arbete – specialisering
5. Förslag till ändring av Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:367) om ämnen och nivåer i ämnen för barn- och fritidsprogrammet
6. Förslag till ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:600) om vad som krävs för att en lärars kompetens ska vara relevant för att undervisa i vissa ämnen i gymnasieskolan
7. Förslag till ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:602) om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne

Konsekvensutredning avseende förslag till Skolverkets föreskrifter med anledning av två nya ämnen på barn- och fritidsprogrammet, och ändringar av vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i bland annat svetsämnen

- förslag till ämnesplan för ämnet språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet,
- förslag till ämnesplan för ämnet pedagogiskt och socialt arbete – specialisering,
- förslag till ändring av Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:367) om ämnen och nivåer i ämnen för barn- och fritidsprogrammet,
- förslag till ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:600) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i vissa ämnen i gymnasieskolan¹, samt
- förslag till ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:602) om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne².

Innehållet i konsekvensutredningen utgår från förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Sammanfattning av förslagen

Skolverket föreslår att två nya ämnen införs och läggs till i programfördjupningen på barn- och fritidsprogrammet. Ändringarna kommer att påverka några av Skolverkets exempel på yrkesutgångar på programmet samt vissa av Skolverkets exempel på sammanhållna yrkesutbildningar (yrkespaket) mot pedagogiska och sociala yrken inom kommunal vuxenutbildning.

Skolverket har sedan 2022 arbetat med förberedelser inför införandet av ämnesbetyg i gymnasieskolan (Gy25).³ Flera ändringar för barn- och fritidsprogrammet har redan beslutats och kommer att gälla när Gy25 börjar tillämpas. Skolverket har under 2024 också haft ett regeringsuppdrag avseende förslag till förändringar i barn- och fritidsprogrammet för att säkerställa en mer ändamålsenlig utbildning till barnskötare⁴, som remitterats och redovisats till regeringen⁵. Parallellt med ämnesbetygsarbetet och regeringsuppdraget har Skolverket arbetat med att ta fram förslag till nya föreskrifter som består av ämnesplaner för de två

¹ Senaste lydelse SKOLFS 2024:648. Utöver ett nytt krav för ämnet språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet föreslås en ändring i kravet för ämnet hållbart samhällsbyggande.

² Senaste lydelse SKOLFS 2024:627. Utöver ett nytt kunskapskriterium för ämnet pedagogiskt och socialt arbete – specialisering föreslås ändringar för ämnena svetsmetod MIG/MAG, svetsmetod MMA, svetsmetod TIG, svetsteknik, florist – teknik och komposition samt i bilaga 2 till föreskriften.

³ Regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende Statens skolverk, Regeringens dnr. U2020/06271 (delvis), U2021/01369 (delvis), U2021/02806 m.fl.

⁴ Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Statens skolverk, Regeringens dnr. U2023/01741 och U2024/01246, punkt 22.

⁵ Skolverkets dnr. 2024:1688.

nya ämnena för barn- och fritidsprogrammet, *språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet* samt *pedagogiskt och socialt arbete – specialisering*, som nu remitteras.

Ämnena föreslås läggas till i programfördjupningsdelen i programstrukturen på barn- och fritidsprogrammet. De föreslagna nya ämnesplanerna föranleder också behov av förslag till ändringar i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:367) om ämnen och nivåer i ämnen för barn- och fritidsprogrammet. Med anledning av de nya ämnena föreslås också ändringar i de så kallade lärarbehörighetsföreskrifterna. För ämnet *språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet* föreslås ändringar i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:600) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i vissa ämnen i gymnasieskolan. För ämnet *pedagogiskt och socialt arbete – specialisering* föreslås ändringar i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:602) om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne.

Syftet med de föreslagna nya ämnena är att säkerställa att innehållet i utbildningar inom gymnasieskolans barn- och fritidsprogram blir mer anpassat till de kompetenskrav och det arbete som väntar eleverna efter utbildningen.

De nya och ändrade föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025 och tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. De nya ämnena är också tänkta att ingå i vissa sammanhållna yrkesutbildningar inom kommunal vuxenutbildning (komvux). De sammanhållna yrkesutbildningarna planeras att finnas tillgängliga från och med den 1 juli 2025.⁶

Förutom förslagen som rör barn- och fritidsprogrammet remitteras även förslag på andra ändringar i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:602) om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne. Förslagen innebär bland annat att kunskapskriterierna för att undervisa i ämnena *svetsmetod MIG/MAG*, *svetsmetod MMA*, *svetsmetod TIG* och *svetsteknik* preciseras genom vissa tillägg i kraven. Övriga förslag till ändringar i föreskriften utgör korrekturändringar för ämnet *florist – teknik och komposition* samt i bilaga 2 till föreskriften. En korrekturändring föreslås även för ämnet *hållbart samhällsbyggande* i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:600) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i vissa ämnen i gymnasieskolan.

1. Bakgrund

1.1 Barn- och fritidsprogrammet

Barn- och fritidsprogrammet är ett yrkesprogram. Efter examen från programmet ska eleverna ha de kunskaper som behövs för att arbeta med barn, ungdomar eller vuxna inom pedagogiska och sociala yrkesområden eller i fritids- och friskvårdssektorn.⁷

Barn- och fritidsprogrammet har två inriktningar, *fritid och hälsa* samt *pedagogiskt och socialt arbete*, med tydliga kopplingar till de yrkesområden som förekommer inom programmets utbildningsområde.

Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2023/24 är 65 procent av programmets 10 812 elever kvinnor och resten är män.⁸

⁶ Ett yrkespaket består av ämnen och nivåer i dessa ämnen på gymnasial nivå som är relevanta för ett yrkesområde. Yrkespaketen tas fram av Skolverket och kan användas inom kommunal vuxenutbildning (komvux) och på gymnasieskolans introduktionsprogram. Huvudmän kan också ta fram egna yrkespaket efter ett lokalt eller regionalt behov på arbetsmarknaden. För mer utförlig beskrivning, se rubrik 1.2.

⁷ Förordningen (SKOLFS 2010:14) om examensmål för gymnasieskolans nationella program.

⁸ Skolverkets statistik. Gymnasieskolan, Elever på program och inriktning redovisade efter skolar och kön, tabell 5D läsåret 2023/24.

På myndighetens webbplats finns information om barn- och fritidsprogrammets inriktningar, yrkesutgångar och ämnen som gäller från och med den 1 juli 2025.⁹ Med anledning av de förslag som beskrivs i denna konsekvensutredning har Skolverket lagt en informationsruta på den aktuella webbsidan, för att markera att myndigheten planerar för ytterligare förändringar, med texten: ”Yrkesutgångarna barnskötare och elevassistent kommer att revideras under våren 2025.”

1.2 Sammanhållna yrkesutbildningar, barn och fritid inom komvux

En sammanhållen yrkesutbildning, även kallad yrkespaket, är en kombination av nationella ämnen och nivåer i ämnen på gymnasial nivå som är relevanta för ett yrkesområde. På Skolverkets webbplats finns ett antal exempel på sammanhållna yrkesutbildningar med ämnen och nivåer i ämnen från barn- och fritidsprogrammet som gäller från och med den 1 juli 2025.¹⁰ Med anledning av förslagen i denna konsekvensutredning har Skolverket lagt en informationsruta på den aktuella webbsidan, för att även i detta fall markera att myndigheten planerar för ytterligare förändringar, med texten: ”Yrkespaketen för barnskötare och elevassistent kan komma att förändras under våren 2025.”

De exempel på sammanhållna yrkesutbildningar som Skolverket tidigare har tagit fram har omnämnts som ”nationella yrkespaket”. Från och med den 1 juli 2025 kommer de att benämnas ”Skolverkets exempel på yrkespaket”. Anledningen till ändringen av begreppet är att regeringen gett Skolverket ett bemyndigande att föreskriva om nationellt sammanhållna yrkesutbildningar.¹¹ De sammanhållna yrkesutbildningar som Skolverket inte föreskriver, utan ger exempel på, är därmed inte nationella och kan därför inte längre benämnas nationella yrkespaket.¹²

1.3 Behov av två nya ämnen

Nedan redovisar Skolverket bakgrunden till framtagandet av de två föreslagna ämnena *språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet* och *pedagogiskt och socialt arbete – specialisering*.

1.3.1 Ämnet språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet

I arbetet med Gy25 identifierade Skolverket, tillsammans med ämnesexperter¹³, det nationella programrådet för barn- och fritidsprogrammet, verksamheter inom området samt referenslärare och rektorer vid Skolverkets så kallade referensskolor¹⁴ ett behov av ett utökat innehåll som behandlar språk- och kunskapsutvecklande aktiviteter och arbetssätt för barn i förskolan och på fritidshemmet. Inledningsvis gjorde Skolverket bedömningen att det identifierade behovet av kunskaper om barns språk- och kunskapsutveckling skulle kunna tillgodoses genom tillägg av innehåll i ett eller flera av de karaktärsämnena som då höll på att tas fram och där det bedömdes vara relevant. Det ledde till att innehåll som behandlar språk- och kunskapsutvecklande aktiviteter och arbetssätt lades till i ämnet *pedagogiskt arbete*.

⁹ [Program - Barn- och fritidsprogrammet \(Gymnasieskolan\) - Skolverket](#).

¹⁰ [Yrkespaketområde komvux Gy25 - Skolverket](#).

¹¹ 20 kap. 6 b § skollagen (2010:800).

¹² Skolverket avser att meddela föreskrifter om nationellt sammanhållen yrkesutbildning i komvux inom vård- och omsorg, undersköterska. Skolverket utreder möjligheten att besluta om fler nationellt sammanhållna yrkesutbildningar.

¹³ I uppdraget att förbereda för ett införande av ämnesbetyg har Skolverket anlitat cirka 300 experter som har rekryterats från olika discipliner beroende på programmens och ämnenas innehåll, till exempel ämnessakkunniga från olika lärosäten, yrkesverksamma lärare och branschrepresentanter. Allt arbete med experter har skett under ledning av program- eller ämnesansvariga undervisningsråd på Skolverket.

¹⁴ Skolverket tar var tredje år fram ett antal statistiskt utvalda skolor med syfte att få underlag till den kontinuerliga och systematiska styrdokumentutvecklingen samt att få en fördjupad bild av hur de läroplansanknutna styrdokumenterna används och upplevs av verksamma inom skolan

Utifrån remissynpunkter¹⁵ samt utifrån rapporter och utredningar som redovisas närmare i avsnitt 2.1 *Skolverkets förslag* har Skolverket bedömt att det också finns behov av ett nytt ämne som behandlar språk- och kunskapsutvecklande aktiviteter och arbetssätt, med fokus på läsning, i förskolans och fritidshemmets verksamheter.

1.3.2 Ämnet pedagogiskt och socialt arbete – specialisering

Ledamöter i det nationella programrådet för barn- och fritidsprogrammet samt företrädare för verksamheter inom pedagogiska och sociala områden har förespråkat att det tas fram ett fördjupningsämne som möjliggör en fördjupning inom ett valt kunskapsområde inom pedagogiskt eller socialt arbete, till exempel inom barnomsorgen, skolan och funktionshinderområdet. Ett sådant ämne skulle, enligt önskemålet, kunna användas på de sammanhållna yrkesutbildningar (yrkespaket) inom komvux som utbildar mot pedagogiska och sociala yrken och där användas som ersättning för komvuxarbetet.¹⁶ För den sammanhållna yrkesutbildningen till undersköterska har Skolverket tidigare beslutat om ett specialiseringsämne som bland annat är tänkt att kunna användas inom yrkespaketet till undersköterska som ersättning för komvuxarbetet.¹⁷

1.4 Myndighetens uppdrag

Enligt Skolverkets instruktion ska myndigheten vid behov utforma och kontinuerligt utveckla de styrdokument som myndigheten har bemyndigande att meddela föreskrifter om. De föreslagna ämnena som nu remitteras är ett resultat av ett sådant utvecklingsarbete. De föreslagna ändringarna gäller också komvux eftersom de nya ämnena planeras att ingå i vissa sammanhållna yrkesutbildningar inom komvux.

Skolverket har sedan 2022 arbetat med förberedelser inför införandet av ämnesbetyg i gymnasieskolan (Gy25) enligt uppdrag från regeringen och med utgångspunkt i propositionen *Ämnesbetyg - betygen ska bättre spegla elevers kunskaper* (prop. 2021/22:36). Flera ändringar för barn- och fritidsprogrammet har redan beslutats och kommer att gälla när Gy25 börjar tillämpas.¹⁸ De föreslagna ämnena som beskrivs i denna konsekvensutredning skulle innebära vissa ändringar i den sedan tidigare beslutade programstrukturen för barn- och fritidsprogrammet.

Skolverket har under 2024 också enligt myndighetens regleringsbrev för budgetåret 2024¹⁹ haft ett uppdrag att i enlighet med betänkandet *Förskola för alla barn – för bättre språkutveckling i svenska* (SOU 2020:67) se över och föreslå förändringar inom barn- och fritidsprogrammet för att säkerställa en mer ändamålsenlig utbildning till barnskötare. Skolverket har redovisat uppdraget till regeringen och det är regeringen som beslutar om ytterligare förändringar kommer att ske för barn- och fritidsprogrammet utifrån det avslutade uppdraget.²⁰ När regeringsuppdraget remitterades informerade Skolverket om att myndigheten också planerade en remittering av två nya ämnen. I och med förslagen som presenteras i denna konsekvensutredning och därefter remitteras går Skolverket vidare med myndighetens förslag till två nya ämnen.

¹⁵ Remissvar i samband med remissomgång 2, Skolverkets dnr 2023:21.

¹⁶ Eftersom komvuxarbetet inte är ett ämne kan det inte ingå i ett yrkespaket, jfr 2 kap. 10 a § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.

¹⁷ Skolverkets dnr. 2019:177.

¹⁸ Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:367) om ämnen och nivåer i ämnen för barn- och fritidsprogrammet.

¹⁹ *Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Statens skolverk*, (Regeringens dnr. U2023/01741 och U2024/01246, punkt 22).

²⁰ Skolverkets dnr. 2024:1688.

2. Skolverkets överväganden och förslag

2.1 Skolverkets förslag

Skolverket vill i enlighet med förslagen som beskrivs i denna konsekvensutredning införa två nya ämnen på barn och fritidsprogrammet: ämnena *språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet* och *pedagogiskt och socialt arbete – specialisering*.

Ämnena är utformade i enlighet med riksdagens beslutade proposition om ämnesbetyg.²¹ Skolverket föreslår också att krav för behörighet att undervisa i dessa ämnen införs.

Skolverket har tagit fram de två nya ämnesplanerna tillsammans med ämnesexperter. Ämnena föreslås träda i kraft den 1 juli 2025 och läggas i programfördjupningsdelen i den programstruktur för barn- och fritidsprogrammet som ska gälla från och med den 1 juli 2025 och som ska tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Ämnena planeras också vara möjliga att läsa för elever på gymnasieskolans introduktionsprogram, till exempel på yrkesintroduktion genom sammanhållna yrkesutbildningar. Dessutom planerar Skolverket för att ämnena ska ingå i några sammanhållna yrkesutbildningar mot pedagogiska och sociala yrken på komvux från och med den 1 juli 2025. Skolverket redovisar i denna konsekvensutredning förslag till dessa ämnesplaner.

Skolverket har identifierat en ändring som behöver göras för ämnet hållbart samhällsbyggande i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:600) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i vissa ämnen i gymnasieskolan.

Skolverket har också identifierat några ändringar som behöver göras i bilaga 1 och 2 till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:602) om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne, för ämnena (se förslag i 2.1.5) och som föreslås träda i kraft den 1 juli 2025. Förslagen gäller:

Bilaga 1 till föreskriften:

- florist – teknik och komposition
- svetsmetod MIG/MAG
- svetsmetod MMA
- svetsmetod TIG
- svetsteknik

Bilaga 2 till föreskriften:

- skogsproduktion och skogsvård i gymnasieskolan
- skogsbruk i anpassade gymnasieskolan

2.1.1 Förslag om införande av ämnet språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet

Ämnet *språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet* föreslås bli ett nytt ämne med en nivå som omfattar 100 gymnasiepoäng. Förslaget till ämnesplan redovisas i bilaga 3. Det nya ämnet behandlar språk- och kunskapsutvecklande aktiviteter och arbetssätt, med fokus på läsning, i förskola och fritidshem. Ämnet är tänkt att erbjudas inom programfördjupningen inom barn- och fritidsprogrammet. Skolverket föreslår att ämnet ska ingå i all utbildning till barnskötare och elevassistent på gymnasial nivå. Därför planeras ämnet att finnas i Skolverkets exempel på yrkesutgång mot barnskötare och elevassistent inom barn- och fritidsprogrammet och i de sammanhållna yrkesutbildningarna mot barnskötare och elevassistent inom komvux.

²¹ Ämnesbetyg - betygen ska bättre spegla elevers kunskaper (prop. 2021/22:36).

Skolverket bedömer att förslaget till det nya ämnet ligger väl i linje med det som anförs i betänkandet *Förskola för alla barn – för bättre språkutveckling i svenska*²² om att fler förskollärare och barnskötare behöver ha bättre kompetens om barns språkutveckling i svenska.

Enligt flera studier har de barn som har gått i förskola bättre språkliga färdigheter än andra barn.²³ Vart fjärde barn i förskolan har utländsk bakgrund och möter kanske det svenska språket enbart i förskolan. För dessa barn kan förskolan vara den enda plats där de har möjlighet att lära sig svenska.²⁴ Det innebär att många blivande barnskötare kommer att arbeta i en barngrupp där barnen kan behöva stöd i sin utveckling i det svenska språket. Därför är det också viktigt att eleverna genom sin utbildning till barnskötare får goda kunskaper i det svenska språket med sig in i arbetslivet. Barnskötare behöver också ha en egen språklig medvetenhet för att på ett systematiskt sätt kunna arbeta med språkutvecklande aktiviteter och arbetssätt med barnen. För att alla barn ska få en så god språkutveckling som möjligt är det viktigt att läs- och skrivfrämjande aktiviteter påbörjas redan i förskolan. Läsning är en mycket viktig språkutvecklande aktivitet även för de minsta barnen och då är det främst högläsning som är aktuellt. Dessutom är det viktigt att barnen tidigt ges möjlighet att utveckla sin fonologiska medvetenhet.²⁵ Ett flerspråkigt barn bör också få möjlighet att använda och utveckla sitt modersmål eftersom det bidrar till att stärka såväl barnets identitet som språkliga utveckling.²⁶ Vidare är samverkan mellan förskolepersonal och vårdnadshavare viktig för barns möjlighet att utvecklas på bästa sätt i förskolan, bland annat när det gäller det språkliga.²⁷ Därför ska dessa delar behandlas i det nya ämnet.

Elevassistenter kan arbeta inom fritidshemmet och är då en del av arbetslaget. Enligt skollagen ska fritidshemmet komplettera utbildningen i skolan och stimulera elevernas utveckling och lärande.²⁸ I läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet anges att undervisningen i fritidshemmet ska ge eleverna möjlighet att utveckla sin förmåga att kommunicera med olika språkliga uttrycksformer samt skapa möjligheter för elever med annat modersmål än svenska att använda både svenska och sitt modersmål.²⁹ I en artikel från Nationellt centrum för svenska som andraspråk³⁰ konkretiseras detta på följande sätt:

Att skapa förutsättningar så att eleverna utvecklar ett rikt och nyanserat språk i olika situationer och sammanhang är en viktig del av fritidshemmets uppdrag. Tiden på fritidshemmet utgör en stor del av elevens samlade skoltid och att arbeta språkmedvetet där man tar tillvara på alla elevers språkliga och kulturella resurser har stor betydelse för elevens framtida möjligheter.

Elever i behov av särskilt stöd har rätt till stöd för sina behov på fritidshemmet.³¹ Ett sådant stöd kan ges av en elevassistent som ofta möter och stöder elever under hela skoldagen. I ett stödmaterial från Skolverket beskrivs hur elevassistenter är en viktig del i arbetet för alla elevers möjlighet till lärande.³² På så vis är ämnet *språk och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet* anpassat till de kompetenskrav och det arbete som väntar elever, som

²² SOU 2020:67, s. 22–23.

²³ Björk-Willén m.fl. (2018) och Folkhälsomyndigheten & Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin (2017) refererad i SOU 2020:67, s. 66.

²⁴ SOU 2020:67, s. 66.

²⁵ Ulrika Wolff, Göteborgs universitet (2017). *Fonologisk medvetenhet*, Skolverkets lärportal. <https://larportalen.skolverket.se/api/resource/P03WCPLAR149333>.

²⁶ Institutet för språk och folkminnen (2020). *Modersmålsundervisning*, [Modersmålsundervisning | Institutet för språk och folkminnen](#).

²⁷ Björk-Willén m.fl. (2018) och Vetenskapsrådet (2015) refererad i SOU 2020:67, s. 67.

²⁸ 14 kap. 2 § skollagen.

²⁹ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

³⁰ Nationellt centrum för svenska som andraspråk (2023). *Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt på fritidshemmet*, [Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt på fritidshemmet - Nationellt centrum för svenska som andraspråk](#).

³¹ Jfr 3 kap. 6 § och 14 kap. 7 och 8 §§ skollagen.

³² Skolverket (2024). *Elevassistent, skolmentor eller resurspedagog – så kan du bidra till trygghet och studiero*.

läser mot yrket elevassistent inom barn- och fritidsprogrammet eller inom komvux, efter utbildningen.

2.1.2 Förslag om införande av ämnet pedagogiskt och socialt arbete – specialisering

Ämnet *pedagogiskt och socialt arbete – specialisering* föreslås bli ett nytt ämne med en nivå som omfattar 100 gymnasiepoäng. Förslaget till ämnesplan redovisas i bilaga 4. Det nya ämnet möjliggör en fördjupning inom ett valt kunskapsområde inom pedagogiskt och socialt arbete. Fördjupningen kan ske inom något pedagogiskt eller socialt kunskapsområde, till exempel inom barnomsorgen, skolan eller funktionshinderområdet.

Ämnet *pedagogiskt och socialt arbete – specialisering* har ett innehåll som bedöms särskilt relevant och värdefullt för elever som läser sammanhållna yrkesutbildningar mot pedagogiska och sociala yrken inom komvux, eftersom ett komvuxarbete inte får ingå i ett yrkespaket.³³ Ämnet är också tänkt att erbjudas inom barn- och fritidsprogrammets programfördjupning. Även för elever som läser yrkespaket på introduktionsprogram bedöms ämnet kunna vara värdefullt.

2.1.3 Förslag till ändringar i programstrukturen för barn- och fritidsprogrammet

Skolverket föreslår att de två nya ämnena som beskrivs i denna konsekvensutredning läggs till i programfördjupningsdelen i programstrukturen för barn- och fritidsprogrammet.³⁴ För förslag till ändring i föreskriften, se bilaga 5. Behovet av de två nya ämnena har identifierats av såväl verksamhets- och branschrepresentanter i det nationella programrådet för barn- och fritidsprogrammet som i inkomna remissvar.³⁵ Förslag till ändringar i behörighetsföreskrifterna – krav för att undervisa i de två föreslagna ämnena

Skolverkets förslag om införande av två nya ämnen på barn- och fritidsprogrammet återföljs av förslag om vad som ska krävas för lärarbehörighet i respektive ämne.

Skolverkets bedömning är att lärare inte kommer att hinna få behörighet i de nya ämnena innan den 1 juli 2025 då ämnena träder i kraft och ska tillämpas. Skolverket menar dock att det finns tid för lärare att ansöka och beviljas behörighet innan ämnena kommer att erbjudas inom gymnasieskolan och inom komvux eftersom de med största sannolikhet kommer att erbjudas i slutet av utbildningen. Skolverket utvecklar resonemanget för respektive ämne nedan.

Behörighet att undervisa i ämnet språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet

Skolverket föreslår att ämnet *språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet* kategoriseras som ett ”visst ämne” eftersom myndigheten bedömer att olika kompetenser kan vara relevanta för behörighet i ämnet. Ämnena som kategoriseras som ”vissa ämnena” är varken yrkesämnen eller sådana undervisningsämnen som anges i kapitel 4 i förordningen (2021:1335) om utbildning till lärare och förskollärare.

För att uppfylla kraven för behörighet i ett ”visst ämne” behöver läraren, utöver till exempel en ämneslärarexamen eller yrkeslärarexamen, uppfylla kravet för att undervisa i ämnet enligt Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:600) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i vissa ämnena i gymnasieskolan.³⁶ Förslag till

³³ Jfr 2 kap. 10 a och 10 b § förordningen om vuxenutbildning.

³⁴ Programstrukturen regleras i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:367) om ämnen och nivåer i ämnen för barn- och fritidsprogrammet.

³⁵ Skolverket har under arbetet med Gy25 remitterat förslag till nya föreskrifter i flera omgångar. I samband med remissomgång 2, som genomfördes under perioden 23 januari – 23 mars 2023, inkom remissvar gällande behovet av ett nytt ämne som behandlar språkutvecklande arbetssätt, Skolverkets dnr 2023:21.

³⁶ Kraven för lärarens utbildning anges i 2 kap. 21, 22, 23 och 25 §§ förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare.

vilken kompetens som ska vara relevant för att undervisa i ämnet *språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet* finns i bilaga 6.

Ämnet *språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet* föreslås träda i kraft den 1 juli 2025 och tillämpas för utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Det innebär för gymnasieskolans del att ämnet kommer att finnas i programfördjupningen för barn- och fritidsprogrammet som gäller höstterminen 2025 samt i några exempel på yrkesutgångar på programmet. Skolverket bedömer det dock inte som sannolikt att huvudmän kommer att erbjuda det föreslagna ämnet under elevernas första år på barn- och fritidsprogrammet, eftersom eleverna vanligtvis läser gymnasiegemensamma och programgemensamma ämnen det första året, utan snarare senare under utbildningen och då ofta under det tredje året. I de fall ämnet ingår i Skolverkets exempel på sammanhållna yrkesutbildningar bedöms det som mest sannolikt att huvudmän kommer att anpassa upplägget så att de nya ämnena kan läsas i slutet av utbildningen. Skolverket bedömer därför att det kommer att finnas tillräckligt med tid för lärare att hinna ansöka om och beviljas behörighet i ämnet inför att undervisning äger rum i praktiken.³⁷

Behörighet att undervisa i ämnet pedagogiskt och socialt arbete – specialisering

Ämnet *pedagogiskt och socialt arbete – specialisering* föreslås vara ett yrkesämne. För att få behörighet att undervisa i ett yrkesämne ska läraren uppfylla de krav på yrkeskunskaper (kunskapskriterier) som behövs för att undervisa i ämnet enligt Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:602) om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne. Skolverkets förslag på kunskapskriterier för ämnet *pedagogiskt och socialt arbete – specialisering* finns i bilaga 7.

Särskild behörighet till utbildning som leder till yrkeslärarexamen har den som genom yrkeserfarenhet, högskoleutbildning eller annan eftergymnasial utbildning tillägnat sig kvalificerade och relevanta yrkeskunskaper. Universitets- och högskolerådet (UHR) får meddela närmare föreskrifter om vad som är kvalificerade och relevanta yrkeskunskaper.³⁸ Eftersom Skolverket föreslår ett nytt yrkesämne innebär det att UHR behöver ändra i sina motsvarande föreskrifter genom att införa kunskapskriterier för ämnet *pedagogiskt och socialt arbete – specialisering*.³⁹ Myndigheterna skickar ut respektive föreskrifter på remiss var för sig.⁴⁰

Skolverket och UHR har enats om principer för hur föreskrifterna ska vara utformade:

- Ett ämne bör inte vara bredare än att en lärare kan undervisa i hela ämnet.
- Myndigheternas föreskrifter ska utformas så att de är likalydande.
- Det som myndigheterna kan föreskriva om är yrkeskunskaper. I ämnesplanerna, som lärarna ska undervisa utifrån, ingår även andra mer generella kunskapsområden. Dessa kunskaper och förmågor får lärarna antas ha bland annat utifrån den grundläggande behörigheten för högskolestudier.
- Yrkeskunskaperna ska vara såväl erfarenhetsbaserade som teoretiska.⁴¹
- Med kvalificerade och relevanta yrkeskunskaper avser myndigheterna innehåll (vad man ska kunna), nivå (hur väl man ska kunna det) och aktualitet (att kunskapen är giltig i nutid). För att definiera vad som är nödvändig kunskap använder sig myndigheterna av Sveriges referensram för kvalifikationer, SeQF, nivå 5.⁴²

³⁷ Skolverket har som mål att handlägga en ansökan om lärarlegitimation inom fyra månader efter inkommen ansökan.

³⁸ 4 § förordningen (2010:2021) om tillträde till utbildning som leder till yrkeslärarexamen.

³⁹ Universitets- och högskolerådets föreskrifter (UHRFS 2024:2) om kvalificerade och relevanta yrkeskunskaper för särskild behörighet till utbildning som leder till yrkeslärarexamen.

⁴⁰ UHR:s remiss, dnr. 4.1.2-00951-2024.

⁴¹ Detta innebär att en person genom yrkesutövning anses kunna förvärva såväl erfarenhetsbaserade som teoretiska yrkeskunskaper. Det innebär däremot inte att en person som genom utbildning förvärvat teoretiska yrkeskunskaper också anses ha förvärvat erfarenhetsbaserade yrkeskunskaper.

⁴² Ett fåtal yrkesämnen inom vidareutbildningen i form av ett fjärde tekniskt år har SeQF nivå 6.

- De kvalificerade och relevanta yrkeskunskaperna uttrycks i form av kunskapskriterier. Kunskapskriterierna ska ge en förutsägelse om vilka yrkeskunskaper som, tillsammans med yrkeslärarutbildningen eller lärarutbildningen⁴³, ger optimala förutsättningar för att kunna undervisa i det aktuella ämnet.
- En viktig utgångspunkt för kunskapskriterierna är ämnesplanerna för de enskilda yrkesämnena i gymnasieskola och i anpassad gymnasieskola, eftersom det är ämnesplanerna som anger vad läraren kommer att undervisa i. Kunskapskriterierna utgår också från yrkeskunskaper förvärvade genom yrkesutövandet i arbetslivet och som anses nödvändiga som grund för att undervisa i ett yrkesämne.

För att definiera vad som är nödvändiga kunskaper för att undervisa i ett yrkesämne använder sig myndigheterna av Sveriges referensram för kvalifikationer, SeQF. Ramverket innehåller åtta referensnivåer - från grundläggande nivå (nivå 1) till avancerad nivå (nivå 8). De åtta referensnivåerna uttrycks som resultat av lärande, vilket definieras som vad en person vet, förstår och kan göra när en lärandeprocess är avslutad, inte för hur lärandet uppnått. Myndigheterna har i framtagandet av kunskapskriterier utgått från principen att den som undervisar ska ha kunskaper som ligger minst en nivå över de kunskaper en elev förvärfvar i gymnasieskolan. Gymnasieexamen är inplacerad på nivå 4 i SeQF. Det innebär att den som vill undervisa i yrkesämnen i gymnasieskolan ska ha yrkeskunskaper motsvarande minst nivå 5 i SeQF.

2.1.4 Förslag till ändring i kravet för att undervisa i ämnet hållbart samhällsbyggande

Skolverket har identifierat ett fel i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:600) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i vissa ämnen i gymnasieskolan. Felet gäller ämnet *hållbart samhällsbyggande* där det, i stället för det korrekta ämnesnamnet, anges ”hållbart samhälle” i första stycket. Ändringen syftar till att rätta till det felaktigt angivna ämnesnamnet så att det i stället framgår att en lärares kompetens är relevant för ämnet *hållbart samhällsbyggande*. Ändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

2.1.5 Förslag till ändringar i kunskapskriterierna för svetsämnen m fl.

För att vara behörig att undervisa i ett yrkesämne ska en lärare ha bedömts uppfylla de krav på yrkeskunskaper (kunskapskriterier) som behövs för att undervisa i ämnet enligt Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:602) om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne.⁴⁴ Inför Gy25 har Skolverket beslutat om nya kunskapskriterier för de yrkesämnena som tagits fram för den ämnesutformade gymnasieskolan och den ämnesutformade anpassade gymnasieskolan. Skolverket har nu identifierat ändringar som behöver göras i föreskriftens bilaga 1 – Relevanta yrkeskunskaper för yrkesämnena i gymnasieskolan, och i föreskriftens bilaga 2 – Vilka yrkesämnena i anpassade gymnasieskolan som motsvarar yrkesämnena i gymnasieskolan. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025. Författningsförlaget redovisas i bilaga 6.

Ändringar i kunskapskriterierna för svetsämnen

Skolverket föreslår ändringar i kunskapskriterierna för:

- svetsmetod MIG/MAG
- svetsmetod MMA
- svetsmetod TIG
- svetsteknik

⁴³ För behörighet enligt 2 kap. 25 § punkt 3 behörighetsförordningen krävs ej nödvändigtvis en yrkeslärarexamen.

⁴⁴ För en närmre beskrivning av kunskapskriterier och arbetet med dessa hänvisas till rubrik 2.1.4.

I Skolverkets föreskrifter om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne har kraven i ämnet *svetsteknik* blivit felaktiga. Det står att det krävs specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om kälsvets, stumsvets *eller* rörsvets. I ämnesplanen för ämnet *svetsteknik* står i det centrala innehållet att undervisningen ska innehålla ”Metoder för svetsning i käl- och stumsvetsar i enkla svetslägen” i nivå 1 och ”Svetsmetoder för svetsning i käl- och stumsvetsar” i nivå 2. För att en lärare ska kunna undervisa i ämnet *svetsteknik* krävs alltså kunskaper i *både* kälsvets och stumsvets. Rörsvets finns däremot inte med i ämnesplanen. Ordalydelsen i föreskrifterna ”kälsvets, stumsvets *eller* rörsvets” bör enligt Skolverkets uppfattning därför ändras så att det ställs krav på både kälsvets och stumsvets men inte på rörsvets. Meningen bör därför ändras till: ”Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om kälsvets och stumsvets.”

I Skolverkets föreskrifter om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne saknas nödvändiga krav i ämnena *svetsmetod MIG/MAG*, *svetsmetod MMA* och *svetsmetod TIG*. Ämnesplanerna för de tre ämnena är närmast identiska och skiljer bara när det gäller svetsmetod.

I nuvarande kunskapskriterium för ämnet *svetsmetod MIG/MAG* framgår att den som ska undervisa behöver ha specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om svetsmetoden MIG/MAG. I det centrala innehållet i ämnesplanen för ämnet *svetsmetod MIG/MAG* framgår att undervisningen ska behandla ”MIG/MAG-svetsning av kälsvetsar” i nivå 1, ”MIG/MAG-svetsning av enkel- och dubbelsidiga stumsvetsar” i nivå 2 och ”MIG/MAG-svetsning av stumsvetsar i rör” i nivå 3. Skolverket föreslår att kraven om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ämnet ändras så att det framgår i föreskriften att kravet för att undervisa i ämnet är specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om MIG/MAG-svetsning av kälsvetsar, stumsvetsar och rörsvetsar.

För de två ämnena *svetsmetod MMA* och *svetsmetod TIG* finns motsvarande skrivningar i ämnesplanerna som motiverar motsvarande ändringar i ämnernas kunskapskriterier. För att undervisa i svetsmetoden MMA respektive svetsmetoden TIG måste en lärare ha specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om kälsvetsar, stumsvetsar och rörsvetsar inom respektive svetsmetod. Dessa krav saknas i föreskriften och föreslås läggas till kunskapskriterierna för ämnet *svetsmetod MMA* respektive ämnet *svetsmetod TIG*.

Ändringar i kunskapskriterierna för ämnet florist – teknik och komposition

För Gy25 har Skolverket beslutat om ämnesplan för yrkesämnet *florist – teknik och komposition*. I den föreskrift som beslutats om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ämnet har dock ämnet felaktigt benämnts *florist – teknik och form*.⁴⁵ Skolverket föreslår att föreskriften ska rättas så att korrekt namn framgår för ämnet: *florist – teknik och komposition*.

Ändringar i bilaga 2 – yrkesämnena i anpassade gymnasieskolan som motsvarar yrkesämnena i gymnasieskolan

I bilaga 2 till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:602) om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne, anges vilka yrkesämnena i anpassade gymnasieskolan som motsvarar yrkesämnena i gymnasieskolan. Skolverket har identifierat två fel i föreskriften som föreslås rättas:

1. Ämnet skogsproduktion anges felaktigt som ämne i anpassade gymnasieskolan. Eftersom ämnet skogsproduktion inte finns i anpassade gymnasieskolan ska ämnet inte anges som ett yrkesämne för anpassade gymnasieskolan i bilaga 2. Skolverket föreslår att uppgiften stryks ur bilaga 2 till föreskriften.
2. Ett tillägg föreslås för vad som är motsvarande ämne i gymnasieskolan till ämnet

⁴⁵ Jfr Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:602) om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne.

skogsbruk i anpassade gymnasieskolan. I nuvarande lydelse framgår att motsvarande ämne till skogsbruk i anpassade gymnasieskolan är skogsvård i gymnasieskolan. Skolverket anser dock att två ämnen i gymnasieskolan var för sig ska motsvara skogsbruk: skogsproduktion eller skogsvård. Ändringen innebär att en lärare som är behörig i skogsproduktion och/eller skogsvård i gymnasieskolan också ska uppfylla kraven för behörighet att undervisa i ämnet skogsbruk i anpassade gymnasieskolan.

2.2 Problemet och den förändring som Skolverket eftersträvar samt vilka konsekvenser som bedöms uppstå om ingen åtgärd vidtas

Inom ramen för Gy25 har Skolverket sett över och beslutat om förändringar i barn- och fritidsprogrammets båda inriktningar, fritid och hälsa samt pedagogiskt och socialt arbete. Dessutom har myndigheten sett över och beslutat om förändringar i de befintliga yrkesutgångarna inom programmet samt i motsvarande sammanhållna yrkesutbildningar inom komvux. Dessa ändringar har genomförts för att säkerställa att innehållet i de olika utbildningarna inom gymnasieskolans barn- och fritidsprogram blir mer anpassat till de kompetenskrav och det arbete som väntar eleverna efter utbildningen. Syftet med förändringarna som Skolverket beslutat om är också att de, genom en större nationell enhetlighet, ska bidra till att tydliggöra den kompetens eleven har efter fullföljd gymnasieutbildning. I detta arbete har Skolverket identifierat ytterligare två ämnen som myndigheten bedömer vara nödvändiga för att uppnå syftet när det gäller yrkesutbildningarna till barnskötare, elevassistent och personal inom funktionshinderområdet. Dessa ämnen är: *språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet* samt *pedagogiskt och socialt arbete – specialisering*.

Efter samråd med ledamöter i det nationella programrådet för barn- och fritidsprogrammet, Vård- och omsorgscollege⁴⁶, referensskolor samt verksamheter inom dessa områden bedömer Skolverket att ämnena är värdefulla tillägg för att öka anställningsbarheten. Ämnena föreslås också finnas i programfördjupningen på barn- och fritidsprogrammet.

Eftersom yrkespaketen även kan användas i gymnasieskolans introduktionsprogram är de två nya ämnena också relevanta för dessa utbildningar.

För de ändringar i behörighetsföreskrifterna som föreslås, utöver förslaget som gäller två nya ämnen på barn- och fritidsprogrammet, är syftet att rätta till fel i föreskrifterna som identifierats. Skolverket strävar efter att en felaktighet som upptäcks i myndighetens föreskrifter ska ändras så snart det är möjligt. Samtidigt är det en fördel att samordna ändringar till samma beslutstillfälle för att undvika ett stort antal ändringsföreskrifter. Därför samordnar Skolverket ändringar av olika ämnen i behörighetsföreskrifterna och förslagen för barn- och fritidsprogrammet i denna remiss.

2.3 Redogörelse för de olika alternativ som finns för att uppnå förändringen

I avsnitt 1 *Bakgrund* redogörs för hur Skolverket tidigare under arbetet med barn- och fritidsprogrammet föreslagit att elever ska få kunskaper om barns språk- och kunskapsutveckling genom att innehåll läggs till i karaktärsämnet *pedagogiskt arbete*. Det förslaget har remitterats men inte bedömts vara tillräckligt, bland annat utifrån synpunkter i inkomna remissvar. Därför har Skolverket bedömt att även det föreslagna ämnet *språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet* behövs.

För ämnet *pedagogiskt och socialt arbete – specialisering* skulle ett alternativ kunna vara att regeringen möjliggör för elever att genomföra ett komvuxarbete inom sammanhållna yrkesutbildningar på komvux. Genom ett komvuxarbete får eleverna fördjupa sina kunskaper

⁴⁶ Vård- och omsorgscollege arbetar med utbildning och kompetensutveckling. Metoden som Vård- och omsorgscollege bygger på är certifierad samverkan mellan arbetsgivare, fackliga organisationer och utbildningsanordnare. Samverkan finns på regional och lokal nivå. Föreningen drivs av fackförbundet Kommunal tillsammans med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Sobona - Kommunala företagens arbetsgivarorganisation, Vårdföretagarna och Fremia.

inom utbildningen. Det är dock enligt nuvarande förordning inte möjligt att inkludera ett komvuxarbete i sammanhållna yrkesutbildningar eftersom endast ämnen och nivåer i ämnen får ingå i sammanhållna yrkesutbildningar på komvux.⁴⁷ Vidare tar komvuxarbetet, likt gymnasiearbetet, sikte på examen och ska för en yrkesexamen genomföras inom ramen för examensmålen för det program i gymnasieskolan som utbildningen huvudsakligen motsvarar. Skolverket bedömer därför att ämnet *pedagogiskt och socialt arbete – specialisering* kommer att fylla ett behov genom att elever kan få specialisera sig och fördjupa sina kunskaper inom sammanhållna yrkesutbildningar mot pedagogiska och sociala yrken. Skolverket anser att det nya ämnet också skulle kunna fylla ett behov för elever som läser sammanhållna yrkesutbildningar på introduktionsprogram och också som fördjupningsämne eller ämne som erbjuds som individuellt val inom barn- och fritidsprogrammet.

Skolverket föreslår att ämnena ska införas den 1 juli 2025. Myndigheten har övervägt om de föreslagna ämnena ska införas senare för att ge huvudmännen mer tid för förberedelser. Ett senare införande skulle dock innebära att ämnena i så fall inte ingår i programstrukturen för elever som påbörjar barn- och fritidsprogrammet höstterminen 2025. Det skulle också innebära att ämnena inte finns tillgängliga för de elever som påbörjar vissa sammanhållna yrkesutbildningar mot pedagogiska och sociala yrken på komvux från och med den 1 juli 2025 och på introduktionsprogram i gymnasieskolan från och med höstterminen 2025. En nackdel med alternativet att vänta med de nya ämnena vore att införandet inte skulle sammanfalla med Gy25 och att barn- och fritidsprogrammet i så fall skulle behöva genomgå förändringar redan kort tid efter att det ämnesutformade gymnasieprogrammet börjat tillämpas. Vidare är det Skolverkets uppfattning att ämnena är efterfrågade och bör införas så snart det är möjligt. Skolverket bedömer det som osannolikt att huvudmän kommer att erbjuda de föreslagna ämnena tidigt under utbildningen och anser därför att tid för förberedelse att erbjuda ämnena kommer att finnas inom de föreslagna tidsramarna.

Skolverket föreslår inte att motsvarande ämnen som de föreslagna också ska finnas för den kursutformade gymnasieskolan. Det innebär att elever som läser barn- och fritidsprogrammet enligt den kursutformade gymnasieskolan inte kommer att kunna ta del av de nya ämnena. Det beror på att dessa elever har påbörjat sin utbildning före den 1 juli 2025 och läser enligt de äldre bestämmelserna där endast kursutformade ämnen får ingå. Dessa elever kommer dock att kunna läsa ämnena senare inom komvux.

2.4 Uppgifter om de bemyndiganden som Skolverkets beslutanderätt grundar sig på

Skolverket föreskriver om ämnesplaner med stöd av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) samt 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning. När det gäller ämnen i programfördjupningen i programstrukturen för ett nationellt program i gymnasieskolan föreskriver myndigheten med stöd av 4 kap. 5 §§ gymnasieförordningen. För föreskrifter om behörighet att undervisa i yrkesämnena i gymnasieskolan föreskriver Skolverket med stöd av 2 kap. 26 § förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare. Slutligen föreskriver Skolverket om behörighet att undervisa i vissa ämnen i gymnasieskolan med stöd av 2 kap. 23 § förordningen om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare.

⁴⁷ Jfr 2 kap. 10 a och 10 b §§ förordningen om vuxenutbildning.

3. Analys av de författningsförslag som lämnas

3.1 Vilka som berörs av förslagen

I Skolverkets statistik⁴⁸ framgår att barn- och fritidsprogrammet fanns vid 248 skolenheter läsåret 2023/24 varav 190 bedrev utbildning inom inriktningen pedagogiskt och socialt arbete. Totalt studerade 10 812 elever på barn- och fritidsprogrammet läsåret 2023/24 varav 4 698 elever studerade inom inriktningen pedagogiskt och socialt arbete och 2 056 elever inom inriktningen fritid och hälsa. För 207 elever saknas det uppgifter om vilken inriktning de läste.

Vidare visar Skolverkets statistik⁴⁹ att det inom komvux år 2023 var 3 125 elever⁵⁰ som läste en sammanhållen yrkesutbildning inom barn och fritid. Av dessa studerade 2 365 elever det nationella baspaketet mot barnskötare - elevassistent medan 1 001 elever läste det nationella påbyggnadspaketet mot barnskötare och 220 elever det nationella påbyggnadspaketet mot elevassistent⁵¹. 3 998 elever läste ett regionalt yrkespaket inom barn- och fritid (uppgifter för de regionala paketen finns inte uppdelade på olika yrkesinriktningar). Totalt bedrev 99 huvudmän utbildningen barn och fritid på komvux år 2023. Skolverket har idag inte exempel på sammanhållna yrkesutbildningar mot funktionshinderområdet. Därmed finns det ingen statistik när det gäller dessa utbildningar även om det finns regionala yrkespaket som utbildar mot funktionshinderområdet. Inom vuxenutbildningen certifierar däremot Vård- och omsorgscollege utbildning i barn och fritid genom yrkespaketet *yrken för stöd till personer med funktionsnedsättning*. Från och med den 1 juli 2025 planerar Skolverket att kunna ge exempel på en sammanhållen yrkesutbildning inom komvux med benämningen *personal inom funktionshinderområdet*.

De lärare som Skolverket bedömer kan bli behöriga att undervisa i det nya ämnet *språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet* är lärare som redan är behöriga att undervisa i ämnet *svenska som andraspråk* på gymnasial nivå samt lärare som redan är behöriga lärare och med godkänt resultat har genomgått utbildning om minst 90 högskolepoäng inom förskoledidaktik, varav 15 högskolepoäng inom barns språkliga utveckling och kommunikation. Enligt statistik bearbetad av Skolverket är det idag 4 539 lärare som är behöriga i ämnet *svenska som andraspråk* i gymnasieskolan. Dessa lärare skulle uppfylla kraven för behörighet i det nya ämnet om de ansöker om att utöka sin behörighet med ämnet. Vidare är det 5 307 lärare som idag har behörighet att undervisa i gymnasieskolan och som har en förskollärarexamen med 90 högskolepoäng inom förskoledidaktik (där 15 högskolepoäng inom barns språkliga utveckling ingår). Skolverket tar det för troligt att det bland dessa lärare finns personer som vid ansökan om utökad behörighet i det nya ämnet skulle kunna bedömas uppfylla kraven för att undervisa i ämnet *språk- och kunskapsutveckling i förskolan och*

⁴⁸ [siris.skolverket.se/xlsx \(live.com\)](https://siris.skolverket.se/xlsx/live.com).

49 Elever och studieresultat i kommunal vuxenutbildning 2023, Skolverket (2024), dnr. 2024:1158.

⁵⁰ Alla nationella yrkespaket med inriktning barn och fritid summeras inte till totalsiffran för barn och fritid. Det beror på att en individ kan läsa kurser inriktade mot fler än ett yrkespaket under ett kalenderår. Exempelvis kan en individ läsa kurser som är inriktade mot både yrkespaketet Barnskötare – Elevassistent Bas och Påbyggnad Elevassistent. Om en individ läst flera olika yrkespaket inom samma inriktning räknas den som en individ som läst den inriktningen, men om individen även läst flera yrkespaket inom samma inriktning registreras den som en unik individ inom samtliga yrkespaket den läst.

⁵¹ Tabell 9 B: Antal elever på gymnasial nivå som läst minst en kurs inom ett yrkespaket kalenderåret 2023. <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokC&verkform=Komvux&omrade=Elever%20och%20kursdeltagare&clasar=2023&run=1>.

fritidshemmet. Vidare kan möjliga framtida lärare i det nya ämnet utgöras av personer som går yrkeslärarutbildningen och bedöms uppfylla kunskapskriterierna för det nya ämnet eller en person som utbildar sig till lärare i *svenska som andraspråk* på gymnasial nivå. Skolverket bedömer inte att några specifika fortbildnings- eller kompetensutvecklingsinsatser är nödvändiga.

De lärare som Skolverket bedömer kan bli behöriga att undervisa i det nya ämnet *pedagogiskt och socialt arbete – specialisering* är redan behöriga lärare som undervisar inom inriktningen pedagogiskt och socialt arbete. Enligt statistik bearbetad av Skolverket är det idag 1 308 lärare som är behöriga att undervisa i de olika ämnen som finns inom inriktningen. Skolverket bedömer att det bland dessa lärare bör finnas personer som skulle kunna uppfylla kraven för det nya ämnet. Det kan också vara personer som vid antagningen till yrkeslärarutbildningen skulle uppfylla kunskapskriterier för ämnen inom inriktningen. Skolverket bedömer inte att några specifika fortbildnings- eller kompetensutvecklingsinsatser är nödvändiga.

Enligt Skolverkets statistik⁵² var det drygt 501 000 barn inskrivna i förskolan 2023. Andelen inskrivna barn i förskolan hade då ökat med 0,8 procentenheter jämfört med föregående år. Omkring 86 procent av landets alla barn i åldern ett till fem år var inskrivna i förskolan. Barn fanns inskrivna vid 9 129 förskoleenheter i landet och av dessa drevs 7 av 10 av en kommunal huvudman.

Enligt Skolverkets statistik⁵³ var det 501 000 barn inskrivna i fritidshem läsåret 2023/24. Andelen inskrivna barn i fritidshem hade då ökat med 0,9 procentenheter jämfört med föregående läsår. Omkring 57 procent av landets alla barn i åldern sex till tolv år var inskrivna i fritidshem. Barn fanns inskrivna vid 4 030 fritidshem och av dessa drevs drygt 8 av 10 av en kommunal huvudman.

3.2 Beskrivning och beräkning av förslagets kostnader och intäkter för staten, kommuner, regioner, företag och andra enskilda

Skolverket bedömer att de föreslagna förändringarna får vissa konsekvenser för kommuner och regioner i egenskap av huvudmän för utbildningar inom inriktningen pedagogiskt och socialt arbete på barn- och fritidsprogrammet samt för motsvarande utbildningar inom komvux. Det kommer bland annat att innebära behov av att se över organiseringen av utbildningarna och bemanningen av lärare i samband med förändringarna. De föreslagna förändringarna innebär behov av uppdateringar och tydliggöranden. Skolverket bedömer att detta inte innebär kostnadsmässiga konsekvenser även om vissa justeringar kan behöva göras i till exempel informationsmaterial till berörda, till exempel rektorer, lärare och elever. Myndigheten bedömer att dessa kostnader ryms inom ramen för huvudmannens normala ansvar.

Det kostar 750 kronor att ansöka om att utöka sin lärarlegitimation med fler behörigheter.⁵⁴ Eftersom ämnena *språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet* samt *pedagogiskt och socialt arbete – specialisering* är nya ämnen omfattas dessa inte av en sådan uppdatering av lärarbehörigheten som ger en automatisk kostnadsfri uppdatering av legitimationen.⁵⁵

I övrigt bedömer Skolverket att de föreslagna ändringarna inte innebär några utökade skyldigheter och inte i sig medför några kostnader för staten, kommuner, regioner, företag och andra enskilda. Förslagen bedöms inte heller få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

⁵² Barn och personal i förskola – hösten 2023, Skolverket (2024), dnr. 2024:867.

⁵³ Elever och personal i fritidshem – läsåret 2023/24, Skolverket (2024), dnr. 2024:968.

⁵⁴ 4 kap 5 § förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare.

⁵⁵ 4 kap. 3 a § förordningen om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare.

3.3 Beskrivning av andra relevanta konsekvenser

I enlighet med Skolverkets instruktion har myndigheten beaktat konsekvenser som rör mänskliga rättigheter och icke-diskriminering. Dessa konsekvenser redovisas nedan.

Barn- och elevrättsligt perspektiv

Skolverket bedömer att förslagen är förenliga med barnkonventionens artiklar och bestämmelsen i 1 kap. 10 § skollagen (2010:800) om att barnets bästa ska vara utgångspunkten i all utbildning. Skolverket bedömer att barn som kan bli berörda av förslagen är de minderåriga elever i gymnasieskolan som utbildar sig inom barn- och fritidsprogrammets inriktning pedagogiskt och socialt arbete samt på introduktionsprogram i gymnasieskolan om eleven läser vissa sammanhållna yrkesutbildningar. Skolverket bedömer att förslagen kan främja elevernas etablering på arbetsmarknaden, vilket syftar till att uppfylla rätten till en god utbildning enligt artiklarna 28 och 29 i barnkonventionen.

Ytterligare en grupp barn som berörs är de barn i förskolan och fritidshemmet som kommer mötas av de barnskötare och elevassistenter som genomgått sin utbildning i enlighet med förslagen. Barnen kan gynnas på så vis att deras möjligheter till stöd och stimulans i sin språk- och kunskapsutveckling kan stärkas eftersom även barnskötare och elevassistenter kommer att ha denna kompetens. De bedöms främjas genom att deras rätt till svenska språket och till en utbildning som tillhandahålls av personal med goda pedagogiska och sociala kunskaper kommer att stärkas, vilket också syftar till att uppfylla rätten till en god utbildning enligt artiklarna 28 och 29 i barnkonventionen.

I bedömningen av barnets bästa enligt artikel 3 har barns rätt till en god utbildning vägt tungt. Intresset för de elever som utbildar sig mot pedagogiska och sociala yrken inom barn- och fritidsprogrammet bedöms ligga i linje med intresset hos barnen i förskolan och fritidshemmet.

Jämställdhet

Skolverket bedömer att förslagen inte medför några negativa effekter för perspektivet jämställdhet.

Funktionsnedsättningar och de nationella minoriteterna

Skolverket har beaktat perspektiven gällande funktionsnedsättningar och nationella minoriteter och bedömer att förslagen inte medför några negativa effekter utan kan medföra positiva effekter för dessa perspektiv. Skolverket gör bedömningen att ett införande av ämnet *språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet* förvisso är värdefullt för alla barns språk- och kunskapsutveckling men att det kan vara särskilt positivt för barn som tillhör de nationella minoriteterna och kan ha ett annat modersmål än svenska eller vara tvåspråkiga.⁵⁶ Myndigheten bedömer också att ämnet kan vara värdefullt för de barn som kan behöva extra stöd i sin språk- och kunskapsutveckling på grund av en funktionsnedsättning.

3.4 Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte

Skolverket planerar att de båda nya ämnena ska tillämpas från och med den 1 juli 2025, vilket innebär att införandet sammanfaller med införandet av Gy25. Målsättningen är att införandet ska vara effektivt för alla berörda och myndigheten ser att en samordning av implementering är mer effektiv än att avvakta och planera för ett senare datum för införandet av de två föreslagna ämnena.

⁵⁶ I betänkandet *Förskola för alla barn – för bättre språkutveckling i svenska* (SOU 2020:67) konstateras att förskolepersonalens språkliga och pedagogiska kompetens är avgörande för kvaliteten i förskolan och för barnens språk- och kunskapsutveckling. Inte minst för barn som har ett annat modersmål än svenska.

3.5 Bedömning av om särskild hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Skolverket bedömer att tidpunkten för ett införande av förslagen bör sammanfalla med införandet av Gy25, det vill säga den 1 juli 2025, och att föreslagna ändringar tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

Förslagen som presenteras i denna konsekvensutredning är planerade att införas i samband med att Gy25 införs vilket innebär en komprimerad tidsrymd för implementering av förändringarna i berörda verksamheter. Beslutade styrdokument behöver bli kända, accepterade och tillämpade för att kunna ge avsedda resultat. De föreslagna förändringarna kommer att medföra vissa behov av informations- och implementeringsinsatser samt innebära att nya beslut om behörigheter behöver fattas för lärare som ansöker om att blir behöriga i de nya ämnena. Skolverket har redan informerat målgrupperna om de planerade förändringarna via myndighetens kontaktnät i skolor, verksamheter och bransch. Vidare bedömer Skolverket att flera delar i implementeringen av ämnesplanerna kan samordnas med implementeringen av Gy25.

3.6 Beskrivning av hur och när konsekvenserna av författningsförslagen kan utvärderas

De förslag till nya och ändrade styrdokument som Skolverket remitterar beslutas av myndigheten. Utvärderingen av dessa dokument ingår i Skolverkets instruktionsenliga uppdrag. Enligt 5 § i förordningen (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk ska myndigheten kontinuerligt bedöma behovet av utveckling av läroplaner och andra styrdokument för skolväsendet som regeringen beslutar om. Myndigheten ska även vid behov föreslå ändringar av dessa. Myndigheten ska vidare utforma och kontinuerligt utveckla de styrdokument som myndigheten har bemyndigande att meddela föreskrifter om. Med det följer en övergripande och systematisk kontroll att styrdokumentet är korrekta, aktuella och ändamålsenliga.

4. Bedömning av om författningsförslagen inskränker den kommunala självstyrelsen

Den kommunala självstyrelsen regleras bland annat i 14 kap. regeringsformen (RF). Enligt 14 kap. 3 § RF bör en inskränkning i den kommunala självstyrelsen inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som har föranlett den. Innebörden av bestämmelsen är att en eventuell inskränkning i den kommunala självstyrelsen ska prövas mot en proportionalitetsprincip. Förslagen som omfattas av den här konsekvensutredningen bedöms inte innebära några utökade skyldigheter för de kommunala huvudmännen. Förslagen bedöms därmed inte innebära någon inskränkning i den kommunala självstyrelsen.

5. Bedömning av om författningsförslagen överensstämmer med eller går utanför de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Skolverket bedömer att förslaget inte berör de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

6. Samråd

Skolverket har samrått med det nationella programrådet för barn- och fritidsprogrammet, ämnesexperter och de referensskolor som Skolverket har överenskommelser med samt med andra lärare och rektorer inom utbildning i gymnasieskola och inom komvux.

Synpunkter har dessutom inhämtats från Nationellt centrum för svenska som andraspråk (NC).

Tidigare samråd i samband med uppdraget att förbereda för ett införande av ämnesbetyg i gymnasial utbildning (Gy25) är också relevanta och har beaktats i det här uppdraget. Dessa beskrivs i *Konsekvensutredning avseende förslag med anledning av införandet av ämnesbetyg i gymnasieskola, gymnasiesärskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och som särskild utbildning på gymnasial nivå*⁵⁷, *Konsekvensutredning avseende förslag till föreskrifter med anledning av införandet av ämnesbetyg i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå*⁵⁸ samt i *Konsekvensutredning avseende förslag till föreskrifter med anledning av införandet av ämnesbetyg i gymnasial utbildning*.⁵⁹

⁵⁷ Skolverkets dnr. 2022:55.

⁵⁸ Skolverkets dnr. 2023:21 och 2020:1822.

⁵⁹ Skolverkets dnr. 2023:1355 och 2020:1822.

SKOLFS 0000:00

Utkom från trycket
den

**Skolverkets föreskrifter
om ämnesplan för ämnet språk- och
kunskapsutveckling i förskolan och
fritidshemmet i gymnasieskolan och inom
kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå;**

beslutade den dd mm åå.

Skolverket föreskriver följande med stöd av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.

1 § Ämnesplanen för ämnet språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet finns i bilagan till dessa föreskrifter.

-
1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2025.
 2. Föreskrifterna ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

På Skolverkets vägnar

GENERALDIREKTÖREN

Föredragande

Språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet

Ämnet språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet har sin grund i pedagogik och didaktik med fokus på språk- och kunskapsutvecklande aktiviteter och arbetssätt i den pedagogiska yrkesverksamheten. Ämnet behandlar hur barns kommunikativa förmågor kan stärkas genom läsning av barnlitteratur samt berättande och samtal om det lästa och upplevda.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om språk- och kunskapsutvecklande aktiviteter och arbetssätt, med fokus på läsning, i förskolans och fritidshemmets verksamheter. Eleverna ska ges möjlighet att utveckla förmåga att möta, stödja och leda barn på ett etiskt, jämställt och pedagogiskt sätt som gynnar deras lärande och språkutveckling. Högläsning och samtal om det lästa kan utveckla barns språk, fantasi och föreställningsförmåga samt deras förmåga att uttrycka egna tankar och förstå sin omvärld. Därför ska eleverna utveckla förmåga att stödja och stimulera barns intresse för läsning genom högläsning av skönlitteratur och sakprosa anpassad för barn, samtal om det lästa och andra aktiviteter kopplade till barnens läsupplevelser. Eleverna ska också ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur interaktion och kommunikation kan bidra till barns utveckling av det svenska språket.

Eleverna ska ges möjlighet att utveckla förmåga att planera och genomföra olika former av språk- och kunskapsutvecklande aktiviteter för och tillsammans med barn. De ska också ges möjlighet att utveckla förmåga att välja och anpassa aktiviteterna och arbetssätten utifrån olika situationer och utifrån barnens intressen, förutsättningar och behov. Dessutom ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar förmåga att utvärdera och dokumentera aktiviteterna och arbetssätten.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att samtala om det lästa och upplevda i verksamheten med vårdnadshavare samt att förmedla högläsningens betydelse för barnens språk- och kunskapsutveckling.

Undervisningen ska stimulera elevernas nyfikenhet och tilltro till den egna förmågan att stödja och stimulera barns språk- och kunskapsutveckling. Praktiskt arbete och problemlösande arbetssätt ska ingå i undervisningen. I undervisningen ska eleverna också ges tillfälle att reflektera över och samtala om egna och andras attityder och handlingar inom området.

Undervisningen i ämnet språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Kunskaper om språk- och kunskapsutvecklande aktiviteter och arbetssätt, med fokus på läsning, i förskolan och fritidshemmet.
- Förmåga att planera, genomföra, dokumentera och utvärdera olika aktiviteter för att stödja och stimulera barns språk- och kunskapsutveckling.

- Förmåga att kommunicera och samverka med andra för att stödja barns språk- och kunskapsutveckling i olika situationer. **SKOLFS 0000:00**

Nivåer i ämnet språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet

Nivå 1, 100 poäng.

Nivå 1, 100 poäng

Nivåkod: SPRO1000X

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

- Centrala begrepp och teorier om språk- och kunskapsutvecklande arbetsätt för barn, däribland fonologisk medvetenhet.
- Strategier för högläsning, däribland hur betoning, intonation, röststyrka och ansiktsuttryck påverkar och förstärker det lästa.
- Hur interaktion och kommunikation kan bidra till barns utveckling av det svenska språket.
- Hur flerspråkighet, vid sidan av svenskan, kan ses som en resurs för lärande.
- Val, planering och genomförande av språk- och kunskapsutvecklande aktiviteter utifrån målgrupp, uppgift och situation.
- Utvärdering och dokumentation av språk- och kunskapsutvecklande aktiviteter och arbetssätt.
- Läsning av och samtal om skönlitteratur och sakprosa på svenska för barn, till exempel bilderböcker, pekböcker, sagor, fabler, faktaböcker, rim och ramsor samt kapitelböcker.
- Läsning av och samtal om barnlitteratur från olika delar av världen.
- Dialogisk läsning, före, under och efter läsning, däribland genom att förut säga innehållet, förklara ord och begrepp och sammanfatta innehållet samt att ställa frågor om texten.
- Systematiskt arbete med ord, begrepp och meningsskapande samtal på svenska, däribland fokusord, omformulering, upprepning, bildstöd och tecken som stöd.
- Olika språklekar för att utveckla den fonologiska medvetenheten.
- Högläsningens betydelse för språk- och kunskapsutveckling och hur det på ett pedagogiskt sätt kan förmedlas till vårdnadshavare och andra.
- Hur vårdnadshavare och andra närstående kan uppmuntras till högläsning och kommunikation om det lästa tillsammans med barnen.

Betygskriterier

Av 15 kap. 24 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta

det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven visar **godtagbara** kunskaper om språk- och kunskapsutvecklande aktiviteter och arbetssätt, med fokus på läsning, i förskolan och på fritidshemmet.

Eleven planerar och genomför olika aktiviteter för att stödja och stimulera barns språk- och kunskapsutveckling med **godtagbart** resultat. Eleven dokumenterar och utvärderar aktiviteterna på ett **enkelt** sätt samt ger förslag på hur arbetet kan utvecklas.

Eleven kommunicerar och samverkar med andra om språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt på ett pedagogiskt sätt med **viss säkerhet**.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven visar **goda** kunskaper om språk- och kunskapsutvecklande aktiviteter och arbetssätt, med fokus på läsning, i förskolan och på fritidshemmet.

Eleven planerar och genomför olika aktiviteter för att stödja och stimulera barns språk- och kunskapsutveckling med **gott** resultat. Eleven dokumenterar och utvärderar aktiviteterna på ett **utvecklat** sätt samt ger förslag på hur arbetet kan utvecklas.

Eleven kommunicerar och samverkar med andra om språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt på ett pedagogiskt sätt med **säkerhet**.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om språk- och kunskapsutvecklande aktiviteter och arbetssätt, med fokus på läsning, i förskolan och på fritidshemmet.

Eleven planerar och genomför olika aktiviteter för att stödja och stimulera barns språk- och kunskapsutveckling med **mycket gott** resultat. Eleven dokumenterar och utvärderar aktiviteterna på ett **välutvecklat** sätt samt ger förslag på hur arbetet kan utvecklas.

Eleven kommunicerar och samverkar med andra om språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt på ett pedagogiskt sätt med **god säkerhet**.

SKOLFS 0000:00

Utkom från trycket
den

**Skolverkets föreskrifter
om ämnesplan för ämnet pedagogiskt och socialt
arbete – specialisering i gymnasieskolan och inom
kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå;**

beslutade den dd mm åå.

Skolverket föreskriver följande med stöd av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.

1 § Ämnesplanen för ämnet pedagogiskt och socialt arbete – specialisering finns i bilagan till dessa föreskrifter.

-
1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2025.
 2. Föreskrifterna ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

På Skolverkets vägnar

GENERALDIREKTÖREN

Föredragande

Pedagogiskt och socialt arbete – specialisering

Ämnet pedagogiskt och socialt arbete – specialisering möjliggör en fördjupning inom ett valt kunskapsområde inom pedagogiskt och socialt arbete. Fördjupningen kan ske inom olika pedagogiska och sociala kunskapsområden, till exempel inom barnomsorgen, skolan och funktionshinderområdet.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet pedagogiskt och socialt arbete – specialisering ska syfta till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta med barn, ungdomar eller vuxna inom pedagogiska och sociala yrkesområden utifrån en demokratisk och jämställd helhetssyn. Eleverna ska ges möjlighet att utveckla förmåga att möta och stödja barn, ungdomar eller vuxna i deras utveckling. Eleverna ska också ges möjlighet att planera, genomföra och pedagogiskt leda aktiviteter och insatser inom valt kunskapsområde på ett hälsofrämjande, säkert, ergonomiskt och yrkesetiskt sätt. Genom undervisningen ska eleverna även ges möjlighet att utveckla förmåga att dokumentera och utvärdera aktiviteterna och insatserna samt ge förslag på hur arbetet kan utvecklas.

Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar kunskaper om utvecklingsbehov och kvalitetsarbete inom pedagogiskt eller socialt arbete. Dessutom ska undervisningen ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga att kommunicera och samverka med andra på ett yrkesetiskt sätt samt att anpassa sin kommunikation till sammanhanget. Därigenom ska undervisningen stimulera eleverna till att resonera om, reflektera över och ta ställning i olika frågor inom området. Undervisningen ska även leda till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta i enlighet med lagar och andra bestämmelser inom området.

Genom fältstudier eller genom att medverka i olika verksamheter ska eleverna ges möjlighet att få inblick i och erfarenhet av arbetsuppgifter kopplade till valt kunskapsområde. Initiativförmåga, självständighet, personligt ansvarstagande, problemlösning och handlingsberedskap ska stimuleras i undervisningen. Undervisningen ska också ge eleverna möjlighet att granska och värdera ny kunskap inom området.

Undervisningen i ämnet pedagogiskt och socialt arbete – specialisering ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Förmåga att leda, stödja eller handleda människor inom valt pedagogiskt eller socialt kunskapsområde.
- Förmåga att planera, genomföra, dokumentera och utvärdera samt pedagogiskt leda aktiviteter och insatser på ett yrkesetiskt sätt inom det valda kunskapsområdet.
- Förmåga att möta och stödja människor i olika situationer samt att anpassa sin kommunikation till mottagare och sammanhang.
- Kunskaper om hur systematiskt kvalitetsarbete kan påverka kvaliteten i det dagliga stödet och omsorgen.

- Förmåga att arbeta på ett säkert sätt samt i enlighet med lagar och andra bestämmelser relevanta för kunskapsområdet. **SKOLFS 0000:00**

Nivåer i ämnet pedagogiskt och socialt arbete – specialisering

Nivå 1, 100 poäng, som bygger på nivå 3 i ämnet pedagogik, nivå 1 i ämnet pedagogiskt arbete, nivå 2 i ämnet socialt arbete eller nivå 2 i ämnet specialpedagogik.

Nivå 1, 100 poäng

Nivåkod: PEDO1000X

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet pedagogiskt och socialt arbete – specialisering på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

- Teorier och begrepp inom valt kunskapsområde.
- Genomförande av pedagogiska eller sociala aktiviteter och insatser anpassade till individen.
- Anpassning av metoder och arbetssätt utifrån individ, grupp eller verksamhet.
- Hur delaktighet och självbestämmande kan motiveras på ett målgruppsanpassat sätt.
- Planering, genomförande och dokumentation av aktiviteter och insatser på ett yrkesmässigt sätt.
- Hur aktiviteter och insatser kan ledas på ett pedagogiskt sätt.
- Utvärdering, analys, diskussion och problematisering av pedagogiska eller sociala situationer.
- Etiska frågeställningar inom valt kunskapsområde.
- För uppgiften relevant informationsteknik.
- Samverkan med andra yrkesgrupper och verksamheter samt med vårdnadshavare och närstående för ökad kvalitet inom valt kunskapsområde.
- Bemötande av människor utifrån ett yrkesetiskt förhållningssätt.
- Metoder och former för samtal och kommunikation i pedagogiska och sociala verksamheter inom valt kunskapsområde.
- Hur det systematiska kvalitetsarbetet kan bidra till utveckling av det dagliga stödet och omsorgen. Rapportering av avvikelser samt analys av orsaker till avvikelserna.
- Ergonomiska och säkra arbetsmetoder utifrån valt kunskapsområde.
- Lagar och andra bestämmelser som gäller arbetet inom valt kunskapsområde.

Betygskriterier

Av 15 kap. 24 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för

betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven leder, stödjer eller handleder människor inom valt pedagogiskt eller socialt kunskapsområde med **godtagbart** resultat.

Eleven planerar, genomför och leder aktiviteter och insatser inom kunskapsområdet med **godtagbart** resultat samt på ett yrkesetiskt sätt. Eleven dokumenterar och utvärderar aktiviteterna och insatserna på ett **enkelt** sätt samt ger förslag på hur arbetet kan utvecklas.

Eleven möter och stödjer människor i olika situationer med **viss** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

Eleven visar **godtagbara** kunskaper om det systematiska kvalitetsarbetets funktion och nytta i det dagliga stödet och omsorgen.

Eleven arbetar på ett sätt som är säkert för sig själv och andra samt i enlighet med relevanta lagar och andra bestämmelser.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven leder, stödjer eller handleder människor inom valt pedagogiskt eller socialt kunskapsområde med **gott** resultat.

Eleven planerar, genomför och leder aktiviteter och insatser inom kunskapsområdet med **gott** resultat samt på ett yrkesetiskt sätt. Eleven dokumenterar och utvärderar aktiviteterna och insatserna på ett **utvecklat** sätt samt ger förslag på hur arbetet kan utvecklas.

Eleven möter och stödjer människor i olika situationer med **god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

Eleven visar **goda** kunskaper om det systematiska kvalitetsarbetets funktion och nytta i det dagliga stödet och omsorgen.

Eleven arbetar på ett sätt som är säkert för sig själv och andra samt i enlighet med relevanta lagar och andra bestämmelser.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven leder, stödjer eller handleder människor inom valt pedagogiskt eller socialt kunskapsområde med **mycket gott** resultat.

Eleven planerar, genomför och leder aktiviteter och insatser inom kunskapsområdet med **mycket gott** resultat samt på ett yrkesetiskt sätt. Eleven dokumenterar och utvärderar aktiviteterna och insatserna på ett **välutvecklat** sätt samt ger förslag på hur arbetet kan utvecklas.

Eleven möter och stödjer människor i olika situationer med **mycket god** SKOLFS 0000:00 anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om det systematiska kvalitetsarbetets funktion och nytta i det dagliga stödet och omsorgen.

Eleven arbetar på ett sätt som är säkert för sig själv och andra samt i enlighet med relevanta lagar och andra bestämmelser.

REMISS

SKOLFS 000:00

Utkom från trycket
den

**Föreskrifter
om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS
2024:367) om ämnen och nivåer i ämnen för barn-
och fritidsprogrammet;**

beslutade den dd mm åå.

Med stöd av 4 kap. 5 § gymnasieförordningen (2010:2039) föreskriver Skolverket att bilaga 2 till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:367) om ämnen och nivåer i ämnen för barn- och fritidsprogrammet ska ha följande lydelse.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2025.

På Skolverkets vägnar

GENERALDIREKTÖREN

Föredragande

Ämnen och nivåer i dessa ämnen som får erbjudas som programfördjupning inom programmet

<i>Ämne</i>	<i>Nivå</i>	<i>Poäng</i>
Aktiviteter och upplevelser	Nivå 1	100
Aktivitetsledarskap	Nivå 1	100
Bevakning	Nivå 1	200
Bild	Nivå 1b	100
Brandskydd	Nivå 1	200
Dansorientering	Nivå 1	100
Digitalt skapande	Nivå 1	100
Engelska	Nivå 2	100
Entreprenörskap	Nivå 1	100
Estetisk kommunikation	Nivå 1	100
Fritid och friskvård	Nivå 1	200
Fritidsanläggningars skötsel och drift	Nivå 1	100
	Nivå 2	100
Fritidskunskap	Nivå 1	100
Förskolans och fritidshemmets arbete	Nivå 1	100
Grundläggande vård och omsorg	Nivå 1	100
Guidning i naturbruksmiljöer	Nivå 1	100
Historia	Nivå 1a2	50
Hälsa och välbefinnande	Nivå 1	100
Idrott och hälsa	Nivå 2	100
Kost och hälsa	Nivå 1	100
Massage	Nivå 1	100
Matematik	Nivå 2a	100
Musik	Nivå 1	100
Människans säkerhet	Nivå 1	100
Naturkunskap	Nivå 2	100
Naturturism	Nivå 1	100
	Nivå 2	100
Pedagogiskt arbete	Nivå 1	200
Pedagogiskt och socialt arbete – specialisering	Nivå 1	100
Psykologi	Nivå 1	50
	Nivå 2	50
Service och bemötande	Nivå 1	100
Siminstruktör	Nivå 1	100
Socialt arbete	Nivå 1	100
	Nivå 2	100
Sociologi	Nivå 1	100
	Nivå 2	100
Specialpedagogik	Nivå 2	100

¹ Senaste lydelse SKOLFS 2024:630.

<i>Ämne</i>	<i>Nivå</i>	<i>Poäng</i>	SKOLFS 000:00
Språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet	Nivå 1	100	
Svenska	Nivå 3	100	
<i>eller</i>			
Svenska som andraspråk	Nivå 3	100	
Svenskt teckenspråk för hörande – grund	Nivå 1	100	
Svenskt teckenspråk för hörande – nybörjare	Nivå 1	100	
Tillämpad programmering	Nivå 1	100	
Tillämpad psykologi	Nivå 1	100	
Träningslära	Nivå 1	100	
	Nivå 2	100	
Tävlingsidrott	Nivå 1	100	
	Nivå 2	100	

SKOLFS 0000:00

Utkom från trycket
den

**Föreskrifter
om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS
2024:600) om vad som krävs för att en lärares
kompetens ska vara relevant för att undervisa i
vissa ämnen i gymnasieskolan;**

beslutade den dd mm åå.

Med stöd av 2 kap. 23 § förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare föreskriver Skolverket att bilagan till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:600) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i vissa ämnen i gymnasieskolan ska ha följande lydelse.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2025.

På Skolverkets vägnar

GENERALDIREKTÖREN

Föredragande

Relevanta kompetenser för vissa ämnen i gymnasieskolan

Ämnet hållbart samhällsbyggande

En lärares kompetens är relevant för ämnet hållbart samhällsbyggande om han eller hon

1. har behörighet i något av ämnena arkitektur i gymnasieskolan, byggnadsverk i gymnasieskolan eller geografi i gymnasieskolan,
2. med godkänt resultat har genomgått utbildning om 90 högskolepoäng inom hållbart samhällsbyggande, eller
3. på annat sätt visar likvärdiga kunskaper och kompetenser.

Ämnet hälsa och välbefinnande

Ämnet specialidrott

En lärares kompetens är relevant för ämnet specialidrott om han eller hon

1. har behörighet i ämnet idrott och hälsa i gymnasieskolan och med godkänt resultat har genomgått utbildning om 60 högskolepoäng inom ämnet specialidrott och dessutom har minst ett års dokumenterad idrottsfarenhet på elitnivå (senior- eller juniornivå) inom ett specialidrottsförbund,
2. med godkänt resultat har genomgått utbildning om 90 högskolepoäng inom ämnet specialidrott och har minst ett års dokumenterad idrottsfarenhet på elitnivå (senior- eller juniornivå) inom ett specialidrottsförbund, eller
3. på annat sätt visar likvärdiga kunskaper och kompetenser.

Ämnet språk- och kunskapsutveckling i förskola och fritidshem

En lärares kompetens är relevant för ämnet språk- och kunskapsutveckling i förskolan och på fritidshemmet om han eller hon

1. har behörighet i ämnet svenska som andraspråk i gymnasieskolan,
2. har med godkänt resultat genomgått utbildning om minst 90 högskolepoäng inom förskoledidaktik varav 15 högskolepoäng inom barns språkliga utveckling och kommunikation, eller
3. på annat sätt visar likvärdiga kunskaper och kompetenser.

Ämnet svenska för döva

En lärares kompetens är relevant för ämnet svenska för döva om han eller hon

1. har behörighet i ämnena svenska i gymnasieskolan och svenskt teckenspråk i gymnasieskolan, eller
 2. på annat sätt visar likvärdiga kunskaper och kompetenser.
-

¹ Senaste lydelse SKOLFS 2024:673.

SKOLFS 0000:00

Utkom från trycket
den

**Föreskrifter
om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS
2024:602) om vilka yrkeskunskaper som krävs
för att undervisa i ett yrkesämne;**

beslutade den dd mm åå.

Med stöd av 2 kap. 26 och 29 §§ förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare föreskriver Skolverket att bilagorna 1 och 2 till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:602) om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne ska ha följande lydelse.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2025.

På Skolverkets vägnar

GENERALDIREKTÖREN

Föredragande

Relevanta yrkeskunskaper för yrkesämnena i gymnasieskolan

Ämnet florist – komposition och försäljning

Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om floristtekniker och verktyg samt om färg, form och stil avseende blomsterarrangemang.

Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om floristyrkets traditionella och moderna tekniker och metoder, om form-, stil- och trendutveckling samt om floristbranschens villkor och utvecklingsmöjligheter och gesällprov.

Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om och val av material och produkter som används i blomsterarrangemang och deras egenskaper, funktion, användningsområden och miljöpåverkan.

Förmåga att såväl självständigt som tillsammans med andra analysera önskemål, planera, identifiera resurser och utföra specialiserade floristtekniker vid skapandet av blomsterarrangemang med tekniker och metoder avsedda för floristarbete (utifrån de fastställda säkerhets-, kvalitets- och miljökraven).

Ämnet florist – teknik och komposition

Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om floristtekniker och verktyg samt om färg, form och stil avseende blomsterarrangemang.

Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om och val av material och produkter som används i blomsterarrangemang samt om deras egenskaper, funktion, användningsområden och miljöpåverkan.

Förmåga att såväl självständigt som tillsammans med andra analysera önskemål, planera, identifiera resurser och utföra specialiserade floristtekniker vid skapandet av blomsterarrangemang, enligt fastställda säkerhets- och kvalitetskrav samt lagar och andra bestämmelser inom yrkesområdet.

Ämnet flyg – ellära, elektronik och digitalteknik

Ämnet pedagogiskt arbete

Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om förskolans eller fritidshemmets verksamheter och aktiviteter, om lekens och skapande verksamheters betydelse för människors lärande och utveckling samt om de lagar och andra bestämmelser som reglerar förskola eller fritidshem.

Förmåga att såväl självständigt som tillsammans med andra planera och identifiera resurser för att utföra specialiserade arbetsuppgifter (utifrån de fastställda yrkesetiska kraven och de fastställda säkerhetskraven) beträffande

¹ Senaste lydelse SKOLFS 2024:627.

minst en pedagogisk verksamhet enligt de lagar och andra bestämmelser som reglerar yrkesområdet.

SKOLFS 0000:00

Förmåga att bemöta och kommunicera åtaganden och lösningar med personer i olika åldrar och med olika bakgrunder.

Ämnet pedagogiskt och socialt arbete – specialisering

Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om begrepp och arbetsmetoder avseende pedagogiskt och socialt arbete inom minst ett pedagogiskt eller socialt område, exempelvis inom pedagogisk verksamhet, social verksamhet eller funktionshinderområdet samt om de lagar och andra bestämmelser som reglerar arbetet inom det aktuella området.

Förmåga att såväl självständigt som tillsammans med andra planera och identifiera resurser för att utföra specialiserade arbetsuppgifter (utifrån de fastställda yrkesetiska kraven och de fastställda säkerhets- och kvalitetskraven) inom genomförande och utvärdering av arbetsuppgifter inom minst ett pedagogiskt eller socialt arbetsområde.

Förmåga att både muntligt och skriftligt kommunicera åtaganden och lösningar med olika målgrupper inom det aktuella pedagogiska eller sociala arbetsområdet.

Ämnet personaladministration

Ämnet svetsmetod MIG/MAG

Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om MIG/MAG-svetsning av kälsvetsar, stumsvetsar och rörsvetsar.

Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om kvalitetsbedömning av resultat och om hur skötsel av utrustning skapar förutsättningar för en driftsäker produktion.

Förmåga att såväl självständigt som tillsammans med andra planera och identifiera resurser för att utföra specialiserade arbetsuppgifter i fråga om sammanfogning av olika material med svetsmetoden MIG/MAG.

Ämnet svetsmetod MMA

Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om MMA-svetsning av kälsvetsar, stumsvetsar och rörsvetsar.

Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om kvalitetsbedömning av resultat och om hur skötsel av utrustning skapar förutsättningar för en driftsäker produktion.

Förmåga att såväl självständigt som tillsammans med andra planera och identifiera resurser för att utföra specialiserade arbetsuppgifter i fråga om sammanfogning av olika material med svetsmetoden MMA.

Ämnet svetsmetod TIG

Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om TIG-svetsning av kälsvetsar, stumsvetsar och rörsvetsar.

Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om kvalitetsbedömning av resultat och om hur skötsel av utrustning skapar förutsättningar för en driftsäker produktion.

Förmåga att såväl självständigt som tillsammans med andra planera och identifiera resurser för att utföra specialiserade arbetsuppgifter i fråga om sammanfogning av olika material med svetsmetoden TIG.

Ämnet svetsteknik

Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om kälsvets och stumsvets.

Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om kvalitetsbedömning av resultat och om hur skötsel av utrustning skapar förutsättningar för en driftsäker produktion.

Förmåga att såväl självständigt som tillsammans med andra planera och identifiera resurser för att utföra specialiserade arbetsuppgifter i fråga om sammanfogning av olika material.

Ämnet säkerhetssystem

Vilka yrkesämnen i anpassade gymnasieskolan som motsvarar yrkesämnen i gymnasieskolan

Anpassade gymnasieskolan

Gymnasieskolan

Service och bemötande

Skogsbruk

Skärande bearbetning

Service och bemötande

Skogsproduktion
eller
Skogsvård

Sammanfogning
eller
Svets teknik

² Ändringen innebär bl.a. att ämnet skogsproduktion i anpassade gymnasieskolan utgår.